

Kursplan

Fakultetsnämnden för humaniora och samhällsvetenskap
Institutionen för kulturvetenskaper

ES101L Estetiska uttrycksformer i förskola och förskoleklass I, 30
högskolepoäng

Artistic Expressions in Pre-School I, 30 credits

Ämnesgrupp

Utbildningsvetenskap praktisk-estetiska ämnen

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G1N

Fastställande

Fastställd av institutionsstyrelsen vid Institutionen för kulturvetenskaper 2009-06-11

Senast reviderad 2010-11-23. Revidering av litteratur.

Kursplanen gäller från och med vårterminen 2011

Förkunskaper

INGET VÄRDE ANGIVET

Förväntade studieresultat

Delkurs 1 Ämnesteori och praktisk tillämpning 15 högskolepoäng

Efter avslutad delkurs ska studenten kunna:

- påvisa grundläggande, relevanta, teoretiska och praktiska kunskaper i bild, dans, drama, media, musik och rörelse för att kunna använda de estetiska uttrycksformerna i skolans tidigare år
- reflektera över estetiska uttrycksformer och deras betydelse för barns lärande
- reflektera över egna och andras kulturarv samt nutida kulturella yttringar
- redogöra för estetiska uttrycksformer ur ett genusperspektiv
- på ett grundläggande sätt använda IKT inom de estetiska ämnena.

Delkurs 2 Didaktik och tematiskt arbete 15 högskolepoäng

Efter avslutad delkurs ska studenten kunna:

- påvisa grundläggande ämnesdidaktisk kompetens som innefattar eget val av arbetssätt, läromedel och utrustning
- tillsammans med andra planera, genomföra och utvärdera arbetet med estetiska uttrycksformer
- på ett grundläggande sätt tillämpa IKT inom estetiska temaarbeten.

Innehåll

.....
Kursen består av två delkurser.

Delkurs 1 Ämnesteorier och praktisk tillämpning 15 högskolepoäng

I delkursen ingår följande moment:

- de estetiska språkens särart, likheter och olikheter
- olika uttrycksformers betydelse för barns estetiska utveckling
- kreativt skapande genom att kommunicera, tolka och lösa problem
- det egna kulturarvet, andra kulturer samt nutida kulturella yttringar
- studier av barns sätt att använda estetiska uttrycksformer ur ett genusperspektiv
- studier av relationen mellan informationsteknik, medier och barns kultur
- sambandet mellan teori och praktik med utvecklad förmåga till kritiskt tänkande
- aktuell forskning kopplad till barns utveckling och estetiska uttrycksformer.

Delkurs 2 Didaktik och tematiskt arbete 15 högskolepoäng

I delkursen ingår följande moment:

- studier av olika didaktiska ställningstaganden för hur estetiska ämnen kan utvecklas och integreras i lärandemiljöer
- för verksamheten gällande styrdokument
- tematiskt arbete med tyngdpunkt på de estetiska ämnena med inriktning mot förskola och förskoleklass
- informationsteknik i det pedagogiska arbetet och betydelsen av IT och medier i kulturförmedling
- samarbete med kulturinstitutionerna i samhället
- planering, genomförande, utvärdering och utveckling av teman med bild, dans, drama, media, musik och rörelse.

I temaarbetet integreras de estetiska uttrycksformerna med problemformuleringar från det naturvetenskapliga ämnesområdet. I delkursen ingår två veckors verksamhetsförlagd utbildning.

I kursen ingår även följande inslag som ska genomsyra lärarutbildningen i dess helhet:

Progressionslinjer

Språket som redskap

I läroprocessen betonas vikten av skapande ämnens mångfald som skilda estetiska och språkliga uttryck. Diskussion och reflektion sker därför kontinuerligt kring betydelsen av ett medvetet vetenskapligt förhållningssätt till estetiska uttrycksformer som olika språkliga funktioner.

IT och lärande

Med hjälp av datorstöd får den studerande utveckla sina ämneskunskaper och sin förmåga till kreativt skapande i bl a hårddiskinspelning av musik, ackompanjemang, notskrift och film- och redigeringsteknik. Förståelse för IT och lärande i kulturförmedling till barn betonas i skilda estetiska perspektiv.

Vetenskaplig progression

I redovisning och diskussion av studerad litteratur tränas studenten att på vetenskaplig grund synliggöra sambandet mellan teori och praktik samt utvecklat sin förmåga till kritiskt tänkande och bedömning. Ämnesdidaktiska teorier och forskningsresultat behandlas och sätts i relation till varandra för att tydliggöra en framskridande vetenskaplig progression.

Läraryrket

I fortlöpande redovisningar av egna producerade alster får den studerande kontinuerlig respons och möjlighet till reflektion över sin didaktiska utveckling. I praktiska redovisningssituationer utvärderas och diskuteras olika studerade teorier beträffande skilda förhållningssätt och metodisk tillämpning sett i ett såväl lärar- som barnperspektiv.

Undervisningsformer

Undervisningen som består av föreläsningar, seminarier, laborationer, projektarbeten och lägerskola genomförs till största delen så att teori, skapande arbete och didaktik integreras och samordnas inom de estetiska ämnena. I kursen ingår studiebesök samt samarbete med kulturinstitutioner i samhället. I kursen ingår även två veckors handledd verksamhetsförlagd utbildning.

Ämnets laborativa karaktär förutsätter deltagande vid samtliga moment. All undervisning bedrivs med syfte att den studerande i kommande yrkesroll skall kunna iscensätta en positiv bildningsmiljö, utifrån ett progressionstänkande där eleven står i centrum.

Examinationsformer

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

För betyget Godkänd på kursen ska de förväntade studieresultaten vara uppfyllda.

Under kursens gång sker fortlöpande bedömning av de studerandes insatser och genom skriftlig och/eller muntlig tentamen, samt redovisningar enskilt och i grupp. Särskild vikt läggs vid de studerandes pedagogiska förmåga kring de estetiska uttrycksformerna.

Omtentamen erbjuds inom sex veckor efter ordinarie tentamenstillfälle (inom ramen för ordinarie terminstid) och antalet tentamenstillfällen är begränsat till fem (Högskoleförordningen 6 kap 21 §) och för VFU två gånger. På vissa moment kan dock endast en omtentamen erbjudas inom kursens ram.

Kursvärdering

Efter avslutad kurs genomförs en kursutvärdering som sammanställs och återkopplas till studenterna samt arkiveras enligt institutionens bestämmelser.

Övrigt

Avgift för förbrukningsmaterial tillkommer.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Litteraturförteckning Delkurs 1 - Ämnesteori och praktisk tillämpning 15 hp

Obligatorisk litteratur

Erberth, B. & Rasmusson, V. (2008). *Undervisa i pedagogiskt drama*. Lund: Studentlitteratur. 154 s.

Forslind, A. (1996). *Bild, lek och experiment*. Alfabeta förlag. 48 s. ISBN: 91-7712-470-7.

Frister-Lind, H. (1999). *"Flyg lilla fjärl", Rytmik och rörelsesånger för de små*. Mölndal: Förlaget Lutfisken AB.

Gottberg, J. (2009). *Musiken och rytmiken i praktiken*. Stockholm: Sveriges utbildningsradio. 71 s. ISBN 978-91-25-09016-5.

Granberg, A. (2005). *Små barns bild & form skapande*. Stockholm: Liber. 151 s. ISBN: 47-05049-7.

Grindberg, T. & Jagtöien, G. (2000). *Barn i rörelse*. Lund: Studentlitteratur. 147 s.

Hammershøj, H. (1997). *Musikalisk utveckling i förskoleåldern*. Lund: Studentlitteratur. 101 s. ISBN: 91-44-61931-6.

Helander, K. (2003). *Barnpedagogik och barnpedagogiska yrken*. Lund: Studentlitteratur.

Hedander, K. (2005). *Dårlig musik och dårlig musikskola*. Lund: Studentlitteratur. 133 s.

Jederlund, U. (2002). *Musik och Språk*. Hässelby: Runa.

Paulsen, B. (1996). *Estetik i förskolan*. Lund: Studentlitteratur. 138 s.

Sjöstedt Edelholm, E. & Wigert, A. (2005). *Att känna rörelse -en danspedagogisk metod*. Stockholm: Carlsson bokförlag. ISBN: 91-7203-679-6.

T-Granholm, H. (2007). *På genusäventyr i förskolan*. Stockholm: Natur och Kultur.

Litteraturförteckning Delkurs 2 - Didaktik och tematiskt arbete 15 hp

Obligatorisk litteratur

Frister-Lind, H. (1999). *"Flyg lilla fjärl", Rytmik och rörelsesånger för de små*. Mölndal: Förlaget Lutfisken.

Lökken, G. m. fl. (2006). *Småbarnspedagogik*. Stockholm: Liber.

Paulsen, B. (1996). *Estetik i förskolan*. Lund: Studentlitteratur. 138 s.

Persson/Wiklund. (2008). *Hur långt är ett äppelskal*. Stockholm. Liber. 230 s.

Skolverket (2000). *Kursplaner för grundskolan*. Stockholm: Fritzes. 50 s.
www.skolverket.se.

Utbildningsdepartementet (1998). *Läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet Lpo 94 anpassad till att också omfatta förskoleklassen och fritidshemmet*. Stockholm: Fritzes. 19 s. www.skolverket.se.

Utbildningsdepartementet (1994). *Läroplan för förskolan Lpfö 98*. Stockholm: Fritzes. 19 s. www.skolverket.se.

Stencilmaterial

Referenslitteratur

Au, Susan. (1995). *Ballet & modern dance*. London: Thames & Hudson. 210 s. ISBN: 0-500-20219-2.

Grönlund, E. & Wigert, A. (2004). *Röster om danspedagogik*. Stockholm: Carlssons bokförlag. 230 s. ISBN: 91-7203-611-7.

Jernström, E. & Lindberg, S. (1996). *Musiklust*. Stockholm: Runa förlag. 133 s.

Johnsson, P. (1999). *Dans, första steget*. (CD-skiva + instruktionshäfte) Stockholm: T & P Unit Produktion.

Lindvåg, A. (1995). *Möte med barnteatern*. Stockholm: Liber utbildning.

Sikelej, sa kamelen. Sång och danslekar från hela världen. (1999). Stockholm: En bok för alla AB. 184 s. ISBN: 978-91-7221-545-0.

Sundin, B. (1995). *Barns musikaliska utveckling*. Stockholm: Liber utbildning. 182 s.

Terling, B. (2001). *Dansande fantasi*. Göteborg: Movement utbildningsinstitut GBG. 45 s. ISBN: 91-974200-1-8.

Tjuderuttan, sa räven. Sång och danslekar från förr till nu. (1999). Stockholm: En bok för alla AB. 182 s. ISBN: 978-91-7221-547-4.

Uddholm, M. (1993). *Pedagogen och den musikaliska människan*. Mölndal: Lutfiskens förlag. 138 s.

Vesterlund, M. (2003). *Musikspråka i förskolan*. Stockholm: Runa förlag. 96 s.

Wallin, K. (2005). *Pedagogiska kullerbyttor*. Stockholm: HLS Förlag.

Wiklund, U. (2001). *Den lydiga kreativiteten*. Stockholm: Utbildningsradion. 111 s.

Änggård, E. (2005). *Bildskapande – en del av förskolebarns kamratkulturer*. Avhandling, Linköpings universitet.